

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความรู้และการปฏิบัติในการป้องกันการเสพติด (แอมเฟตามีน) ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

ผู้เขียน นางสาวสุจิตรา ศรีสองเมือง

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุระรอง ชินวงศ์ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณฤดี ชินวงศ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความรู้และการปฏิบัติในการป้องกันการเสพติด (แอมเฟตามีน) ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเสริมงามวิทยาคม จำนวน 331 คน ที่เต็มใจเข้าร่วมการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลที่โรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามแบบกรอกข้อมูลเอง ที่สร้างขึ้นสำหรับการศึกษาี้ โดยวัดความรู้และการปฏิบัติในการป้องกันการเสพติด ทำการศึกษาระหว่าง ตุลาคม 2550 - พฤษภาคม 2551 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานโดยใช้การทดสอบ Independent T-test , One way ANOVA และ Pearson correlation

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงร้อยละ 74.5 ร้อยละ 71.6 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าอยู่ในระดับดีมากโดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับยาบ้าเท่ากับ 12.2 ± 1.7 (จากคะแนนเต็ม 15.0) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับยาบ้าในนักเรียนเพศหญิง (12.3 ± 1.5) สูงกว่าในนักเรียนเพศชาย (11.6 ± 2.2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.009$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับยาบ้าระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาแสดงว่า

นักเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องในการป้องกันการเสพยาบ้า เช่น ถ้าอ่านหนังสือไม่ทันก็
ไม่มีความคิดที่จะใช้ยาบ้าในการช่วยอ่านหนังสือสอบ รวมทั้ง หากแฟนหรือคนใกล้ชิดคิดทำให้เสียใจ
หรือผิดหวังก็ไม่มีความคิดที่จะหันไปพึ่งยาบ้า แต่อย่างไรก็ตามนักเรียนร้อยละ 59.2 เข้าใจผิดว่า
สารเคมีในยาบ้าเป็นสารนิโคติน และร้อยละ 49.2 เข้าใจผิดว่ายาที่รับประทานเข้าไปแล้วให้ผลการ
ตรวจปัสสาวะออกมคล้ายกับการเสพยาบ้า คือ ยาแก้ไอเสบ นักเรียนบางส่วนก็ยังขาดทักษะใน
การปฏิเสธต่อสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่การเสพยาบ้าได้ เช่น ไม่ปฏิเสธในเรื่องของการที่มีคน
แปลกหน้านำเครื่องดื่มมาให้ดื่ม และจะไม่ปฏิเสธเพื่อนที่มาชักชวนให้เสพยาบ้า นอกจากนี้
การศึกษายังพบว่า ความรู้เกี่ยวกับยาบ้ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับการปฏิบัติในการป้องกันการ
เสพยาบ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = +0.200

การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้
เกี่ยวกับยาบ้าในระดับดีมาก มีการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องในการป้องกันการเสพยาบ้า แต่นักเรียน
บางส่วนยังมีความเสี่ยงต่อการเสพยาหรือใช้ยาบ้า การให้ความรู้และการดูแลที่เหมาะสมยังคงมีความ
จำเป็นในการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน

Independent Study Title	Knowledge and Practice in Prevention of Amphetamine Usage Among High School Students in Soem Ngam District, Lampang Province	
Author	Miss Sujitra Srisongmaung	
Degree	Master of Public Health	
Independent Study Advisory Committee	Asst. Prof. Dr. Surarong Chinawong	Chairperson
	Asst. Prof. Dujrudee Chinawong	Member

Abstract

The purpose of this descriptive study was to describe knowledge and practice in prevention of Amphetamine usage among High School students in Soem Ngarm District, Lampang Province. The subjects in the study were 331 high school students in Soemngarm Withhayakom School who were willing to participate in this study. The data were collected at the selected school using a self-administered questionnaire designed for the purpose of this study. The questionnaire included the questions to measure knowledge and practice in prevention of amphetamine use among high school students. The study was conducted during 1 October 2007 – 31 May 2008. The data were analysed using descriptive statistics and statistical inference by using Independent T-test, One way ANOVA and Pearson correlation.

The results of the study showed that 74.5% of the participants were female. 71.6% of high school students had excellent amphetamine knowledge. The mean $\pm$ SD score for amphetamine knowledge was 12.2 $\pm$ 1.7 (from 15.0). The mean score of the female participants were significantly higher than those of the male participants (12.3 $\pm$ 1.5 and 11.6 $\pm$ 2.2 (p=0.009), respectively). There was no significant difference in the mean scores among class levels (high school 4, 5 and 6). The results showed that most students practiced appropriately in prevention of amphetamine use such as they would not use amphetamine to be able to study late for an

examination or to help soothing the feeling from the sadness or disappointment. However, 59.2% of students misunderstood that nicotine was the major chemical ingredient in amphetamine formulation and 49.2% thought that an anti-inflammatory agent or an antibiotic would give positive result for urine test for amphetamine. However some students could not refuse the situations which led to amphetamine use. They could not refuse strangers who offered drinks and their friends who persuaded them to use amphetamine. The study showed that there was a correlation between the scores of amphetamine knowledge and the scores of appropriate practice in prevention of amphetamine use (correlation coefficient = +0.200, p-value <0.001).

The study suggested that the high school students had high knowledge level regarding amphetamine and practiced appropriately in the prevention of amphetamine use. However, some students remained at risks for amphetamine use. Proper education at school and close caring are necessary for these students to prevent the use of amphetamine.